

skulde debatteres, hvorledes den Commune skulde skaffe sin Andeel, den Commune sin og den Commune sin Andeel i Laanet, istedetfor naar Laanet under Et kunde ydes til selve Foretagendet af Staten og enhver enkelt af de vedkommende Communer da blot for sin Qvotadeel i den hele Udgift deeltog i dette Laans Forrentning og Tilbagebetaling. Jeg skal saaledes paa Udvalgets Begne ogsaa anbefale denne hele Sag til Regjeringens gode Overveielse og videre Foranstaltning.

Gomar: Naar jeg ikke har kunnet være enig med de øvrige Medlemmer af det i Anledning af det foreliggende Lovudkast nedsatte Udvalg, saa ligger det ikke deri, at jeg ikke ligesom de kunde ønske, at der ved Dpførelsen af de nye Straffeanstalter senere, om ikke strax kunde indrettes et større Antal Enkeltceller til Ophold for Fangerne Dag og Nat, end det, der fremkommer ved Lovforslaget, men naar jeg desuagtet har indskrænket mig til, med dette Formaal for Øie, kun at stille Forslag til to af det oprindelige Lovudkasts Paragrapher, saa ligger det ligefrem deri, at det ikke er mig bekendt, at der tidligere har foreligget noget Lovudkast her i Thinget, der har været underkastet en mere vidtgaaende forberedende Drøftelse og Overveielse end nærværende, og dette ikke alene af dem, Regjeringen formustigtvis i saa Henseende maatte tye hen til, som ifølge deres Stilling maatte være sagkundige, men ogsaa af Mænd af Thinget, der som Medlemmer af en nedsat Commission have deeltaget i de forudgaaende Forhandlinger, baade om Spørgsmaalet i dets Grundvæsen og i dets hele Udførelse. Naar alt dette er gaaet forud, maatte jeg vistnok være noget betænkelig ved med den ringe Sagkundskab, jeg har til disse Forhold, at følge Udvalgets Fleertal, som foreslaaer en saa væsentlig Forandring i det foreliggende Lovudkast, og jeg har derfor ikke, som jeg ogsaa har indtalt i Motiveringen til de af mig stillede Endringsforslag, kunnet finde det ønskeligt i nogen væsentlig Grad at fravige det af Regjeringen forelagte Udcast. Jeg kan det saameget mindre, da jeg ikke kan samstemme i alle de Grunde, hvorpaa Udvalgets ørede Fleertal er kommet til det Resultat, at det vilde være ønskeligere at

faae denne Sag ordnet paa den af det foreslaaede Maade end paa den Maade, der er foreslaaet af Regjeringen. Udvalgets ørede Fleertal siger i sin Betænkning, at det vil, at dette System, nemlig Cellesystemet, i det Mindste een Gang skal kunne prøves paa alle dem, der bleve inddømte i Straffeanstalterne; at fastholde denne Bestemmelse i en saadan Almindelighed gaaer vistnok ikke an, og der tilføies jo ogsaa, „saa fremt den af dem begaaede Forbrydelse ikke var af en saa almeensfarlig Væsen, at den Paagjældende forskyldte en saa lang Tids Straf, at Afsondring i Enkeltcelle Dag og Nat af denne Grund blev uanvendelig“; men der er mange flere Grunde end den anførte, der gjør, at man ikke saaledes kan komme til at prøve Cellesystemet paa alle Straffefanger. At vort hele Straffevæsen, gennem de nye Fængsler, væsentlig maa stille sig Fangernes moralske Forbedring som Formaal, deri er jeg enig med Udvalgets ørede Fleertal, ligesom jeg forudsætter deri at være enig med det høitærede Thing, men Spørgsmaalet her er, hvorvidt det kan forudsættes om alle de Individier, der blive inddømte til Straf, at de netop gennem Cellesystemet vilde blive bedre; det er Spørgsmaalet. Man har antaget, og jeg troer med Rette, at det netop er de yngre Forbrydere, der gennem Ensomhedssystemet bedre og lettere kunne paavirkedes i denne Retning end gennem, hvad den ørede Ordfører kaldte „Samqvemsystemet“, men Fængselsbestyrelsen i Forening med Regjeringen antager jo netop, at alle yngre Forbrydere, idetmindste de under 25 Aar, vilde, naar de blive inddømte i Straffeanstalter til Forbedringshunsarbejde, blive hensatte i Enkeltcelle, uden at man dog derved har villet slaae fast, at 25 Aars Alder skulde være en ufravigelig Grændse, der ikke kunde overskrides, og uanset om de havde været straffede tidligere. Af ikke tidligere straffede Forbrydere vilde man ogsaa modtage i Cellesystemet. Saadanne til en Alder af 40 Aar, uden at denne Aldersgrændse dog skulde være saa absolut bindende, at der ikke herfra kunde gjøres Undtagelser i enkelte Tilfælde, selv om disse Forbrydere en eller maastee flere Gange før havde været idømte Strafarbejde. Forudsætter man, at det billiges, at denne Maade at behandle disse Aldersklasser af For-